

PROTIVANOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává MĚSTYS PROTIVANOV

ČÍSLO 3

ROČNÍK LXIV.

27. 9. 2022

SLOVO STAROSTKY

Vážení občané,
tímto oslovením začíná úvodník bezmála 7 let, respektive od té doby, co jsme začali zpravodaj v této formě vydávat. A já toto oslovení používám nyní naposled. Společně s volbami se pro mě uzavírá etapa, kterou jsem strávila ve funkci starostky. Po letošních volbách usednou do vedení obce noví zastupitelé a já budu již „pouze“ řadovým zastupitelem. Za posledních 8 let, za dobu mého působení ve funkci starostky, se nám spolu se zastupiteli podařilo realizovat spoustu projektů a akcí. Vyhodnocení volebního období 2018–2022 najdete na následujících stránkách. Jsem ráda, že v posledních letech pracovalo zastupitelstvo společně, bez ohledu na příslušnost ke sdružení, za které kandidovalo. Všichni měli společný cíl, a to, aby život v naší obci byl pro občany příjemný. Zažili jsme spoustu dobrého i špatného, řešili standardní i nenadálé situace, byli v napětí, zda se podaří získat dotace na

připravené projekty, zda se projekty podaří dokončit včas, zda dokážeme vyhovět občanům. Ne vždy se vše dařilo podle představ, na malou obranu je však třeba i zmínit, že ne vždy může zastupitelstvo všechno ovlivnit. V letošních komunálních volbách bylo zaregistrováno pouze Sdružení nezávislých kandidátů. V Protivanově tedy nastala situace, která vybízela k tomu, že nemá smysl se voleb zúčastnit. A proto každému, kdo do volební místnosti přišel a vhodil tam svoje hlasy, děkuji. Bereme to jako vyjádření podpory nového a vlastně i stávajícího zastupitelstva (všichni stávající zastupitelé mimo jednoho ve volbách kandidovali) a toho, že směr vedení obce je nastaven správně a je možné v něm pokračovat. Tímto úvodníkem se s vámi jako starostka obce loučím. Dovolte mi tedy na závěr poděkovat všem zastupitelům za spolupráci, zejména pak panu místostarostovi Jiřímu Vybíhalovi, bez kterého by spousta projektů nemohla být realizová-

OBSAH

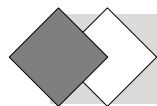
Slovo starostky	1
Jednání zastupitelstva	2
Vyhodnocení volebního období	2–3
Sdružení nezávislých kandidátů	4
Co se událo	4–6
Konečně zpátky do školy	6
Hřensko 2022	9–10
Zprávy z farnosti	10–11
Krátce	11–12
„Tak to bylo ho nás“	12
ICT – knihovna	13
Pověz mi pověst	13
Fotogalerie	14

na, zaměstnancům úřadu, kteří tolerovali mé vedení a zejména pak vám všem občanům za podporu, které se mi v posledních letech dostávalo. Přejí vám všem v životě jen to dobré!
starostka

„Vy máte ale mladou paní starostku“, ozývaly se hlasy z okolních obcí, auditorů nebo zástupců různých firem, kteří zavítali na náš úřad při pořádání investičních akcí a při jednáních. Původní rozpaky nad nástupem starostky do její funkce se však brzy rozplynuly. Jak se říká, že každý začátek je těžký, brzy se s touto pozicí sžila a ukázala, že právě toto místo umí hravě a s naprostým přehledem zastat, s pěkným přístupem k občanům a odpovědností ke své funkci.

Paní starostko, děkujeme za léta strávená v tomto úřadě, za reprezentaci naší obce a obětavou práci. Přejeme Vám hodně zdraví a mnoho osobních i pracovních úspěchů.

zaměstnanci úřadu a zastupitelé

JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA 23. 6. 2022

Zastupitelé na červnovém jednání schválili účetní závěrku městyse Protivanov za rok 2021 a závěrečný účet městyse Protivanov za rok 2021 bez výhrad. Závěrečný účet obsahuje údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a údaje o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů. Dále do něho patří vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtu kraje, obcí, státním fondům, popř. jiným rozpočtům. Nedílnou součástí závěrečného účtu tvoří zpráva o výsledku hospodaření. Přezkoumání hospodaření městyse Protivanov provedl ve dnech 17. 8. – 18. 8. 2021 a 16. 5. – 17. 5. 2022 Krajský úřad Olomouckého kraje. Při přezkoumání nebyly zjištěny chyby a nedostatky. Podklady pro schválení závěrečného účtu za rok 2021 byly dne 6. 6. 2022 (15 dnů před projednáním) zveřejněny na elektronické úřední desce městyse Protivanov, na kamenné úřední desce byl závěrečný účet zveřejněn v užším rozsahu. Přípomínky k závěrečnému účtu mohli občané uplatnit buď písemně ve stanovené lhůtě (15 dnů) nebo

ústně na zasedání zastupitelstva. Přípomínky nebyly vznešeny. Podklady pro schválení účetní závěrky byly: Rozvaha, Výkaz zisku a ztrát, Příloha, Zpráva o výsledku přezkoumání, Zprávy z provedení interního auditu podle zákona č. 320/2001, o finanční kontrole ze dne 23. 11. 2021 a 9. 2. 2022 a Inventarizační zpráva. Schválený závěrečný účet je zveřejněn na webových stránkách obce v sekci Obecní úřad/Rozpočet.

V další části jednání se zastupitelé zabývali obecně závaznými vyhláškami obce. Zastupitelstvo vydalo Obecně závaznou vyhlášku, kterou se zrušila Obecně závazná vyhláška č. 1/2000, o používání obecních symbolů, ze dne 14. 12. 2000, u které vzhledem k tomu, že některé části této vyhlášky byly v rozporu se zákonem, bylo městysem Ministerstvem vnitra, odborem dozoru a kontroly doporučeno ji co nejdříve zrušit vydáním zrušovací vyhlášky. A dále zastupitelstvo vydalo novou Obecně závaznou vyhlášku o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, kterou se mimo nastavení systému odpadového hospodářství zrušila neaktu-

ální Obecně závazná vyhláška č. 1/2015, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území městyse Protivanov ze dne 29. 4. 2015. Původní vyhláška byla neaktuální zejména z důvodu, že se za posledních pět let změnila legislativa ohledně odpadového hospodářství a dále proto, že byl v loňském roce v naší obci zaveden systém door-to-door, který bylo nutné do této vyhlášky promítnout. Obě vyhlášky jsou zveřejněny na webových stránkách obce v sekci Obecní úřad/Vyhlášky, zákony a usnesení zastupitelstva a dále ve Sbírce právních předpisů viz. sbirkapp.gov.cz. Od 1. 1. 2022 se všechny právní předpisy týkající se České republiky včetně obecně závazných vyhlášek musí zveřejňovat ve Sbírce právních předpisů. Právní předpisy územně samosprávných celků a neústředních správních úřadů jsou nově centralizovaně vyhlášované v jednom veřejně přístupném elektronickém publikačním prostředku, který umožňuje neomezený dálkový přístup.

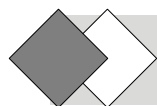
JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA 25. 8. 2022

Co se týká záležitostí pozemků ve vlastnictví obce, resp. pozemků zapsaných u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Prostějov, pro katastrální území Protivanov na listu vlastnictví č. 1, zastupitelé schválili prodej části pozemku parc. č. 789/2, druh pozemku ovocný sad, o výměře 25 m², za dohodnutou kupní cenu 50.000,- Kč a záměr prodeje části

pozemku parc. č. 1106/1, druh pozemku ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře cca 56 m², a dále neschválili záměr pronájmu částí pozemků parc. č. 113, o výměře cca 121 m², druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří, zbořeniště, k. ú. Protivanov a parc. č. 1106/1, o výměře cca 119 m², druh pozemku ostatní plocha, ostatní komunikace.

Zastupitelé na tomto jednání také na základě žádosti Magistrátu města Prostějova projednali a schválili Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Prostějov 2023–2025.

Výpisy ze zápisů z jednání zastupitelstva jsou zveřejňovány na webových stránkách obce v sekci Obecní úřad/Vyhlášky, zákony a usnesení zastupitelstva.

VYHODNOCENÍ VOLEB. OBDOBÍ 2018–2022

V komunálních volbách v roce 2018 občané rozhodli tak, že v našem městyse zvítězilo Sdružení nezávislých kandidátů (SNK), které získalo 9 mandátů. Po jednom volebním mandátu pak získalo politické hnutí Nestraníci a Sdružení nezávislých kandidátů Občané. SNK si pro volební období 2018–2022 stanovilo několik stěžejních cílů. Na následujících řádcích si tyto cíle zopakujeme a zhodnotíme, zda se je podařilo splnit či nikoliv (stanovené cíle jsou níže v textu zvýrazněny tučně, a je uveden převažující zdroj financování: D = dotace, M = financování z rozpočtu městyse).

VÝSTAVBA A REKONSTRUKCE DOMŮ A BYTOVÝCH JEDNOTEK V OBCI:

- **výstavba nového bytového objektu (D).** V roce 2022 byla v ulici Na Balkáně úspěšně dokončena novostavba sociálních bytů včetně výstavby parkovacích stání a úpravy okolí. Stavba bytového domu byla zahájena v srpnu 2021. V dubnu 2022 bylo 8 bytových jednotek obsazeno novými nájemníky.
- **rekonstrukce domu č. p. 16. (D).** V rámci stavebních úprav v roce 2019 bylo provedeno zateplení fasády, úpravy na střešní krytině, lokální úpravy krovu, opravy komínů, výměna vnitřního dřevěného schodiště vedoucí k bytovým jednotkám, někte-

řích otvorových prvků, zřízení okapových chodníků, obnova přístupových chodníků.

- **zahájení výstavby inženýrských sítí pro nové rodinné domy – lokalita Panská (D).** V roce 2019 byly vybudovány inženýrské sítě pro 2 rodinné domy v prodloužení ul. Panská směrem k Bukové a v roce 2020 technická infrastruktura (vodovod, kanalizace, plyn, veřejné osvětlení, místní komunikace) pro plánovanou výstavbu 7 rodinných domů v ul. Panská směrem k hřišti.
- **další opravené bytové objekty (D).** V roce 2021 městys zrekonstruoval za pomoci dotace Ministerstva financí bytový dům č. p. 286, ul. U Hřiště. Došlo k výměně

střešní krytiny, k výměně otvorových výplní, k zateplení obvodového pláště budovy a opravě a doplnění okapových a přístupových chodníků.

ŘEŠENÍ STAVU MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ A INFRASTRUKTURY OBCE:

- **realizace 2. etapy výstavby komunikace v ulici Panská a její propojení s ulicí Nová (D).** Stavba 2. etapy výstavby komunikace v ul. Panská včetně jejího prodloužení k nově určeným dvěma stavebním parcelám proběhla v roce 2019, propoj ulic Panská a Nová včetně chodníku pro chodce byl vybudován v roce 2020.
- **dokončení rekonstrukce místních komunikací (V, D).** V roce 2019 byla provedena oprava místní komunikace v ulici Družstevní, v roce 2021 oprava místních komunikací v ulicích K Horce a Na Kopci, v roce 2022 pak celková obnova místní komunikace v ulici Pod Sokolovnou.
- **zlepšení dopravní situace na místních komunikacích, např. omezení vjezdu těžkým vozidlům do vybraných lokalit, osazení zrcadel a zpomalovacích retardérů v rizikových úsecích (V).** Osazena dopravní značení při vjezdech ze silnic II. a III. třídy na místní komunikace a dále pak v ul. U Hřiště.
- **výstavba parkoviště u hřbitova.** Nerealizováno, projekt je před dokončením.
- **dokončení rekonstrukce veřejného osvětlení (V).** V roce 2020 proběhla výměna zbývajících světelných zdrojů (lamp) i obnova kabelového vedení veřejného osvětlení.

POKRAČOVÁNÍ V OPRAVÁCH BUDOV A AREÁLŮ ZŠ A MŠ:

- **oprava kanalizační přípojky ZŠ (V).** Rekonstrukce splaškové kanalizace provedena v roce 2020.
- **oprava přístupových chodníků ZŠ a celková revitalizace okolí ZŠ (D).** V roce 2021 proběhla rekonstrukce stávajících zpevněných ploch kolem základní školy vč. místní komunikace ulice Za Školou. Došlo k výměně nepropustných povrchů za povrchy polopropustné, které jsou ohleduplnější k životnímu prostředí.
- **úprava prostranství u multifunkčního hřiště – zbudování workoutového hřiště, odstranění hangáru, zajištění technického zázemí hřiště (V).** Cíl splněn pouze částečně. V roce 2022 byla provedena rekonstrukce hangáru, který bude dál sloužit pro potřeby obce.
- **rekonstrukce kotelny MŠ – přestavba na sklad techniky městyse a oddělení objektu od provozu MŠ zejména s ohledem na pohyb dětí (D).** Přestavba bývalé kotelny mateřské školy na zázemí obecních služeb (sklad, garáže, denní místnost pro obecní pracovníky, zpevnění a oplocení přilehlé plochy a tím oddělení tohoto objektu od areálu MŠ) bylo dokončeno v roce 2021.

DALŠÍ SAMOSTATNÉ BODY:

- **řešení stavu využití tzv. průmyslové zóny na výpadovce na Boskovice, zejména s ohledem na možnost přemístění aktivit podnikatelských subjektů v obci souvisejících s provozem těžké techniky. Výstavba inženýrských sítí v této lokalitě a nastartování dialogu s podnikateli (V).** Projekt na realizaci inženýrských sítí, přístupových cest, cyklostezky k areálu VPO Protivanov připraven k realizaci. Jsou vydána všechna stavební povolení. Dialog s podnikateli zahájen.
- **dořešení „povodňových“ rizik v lokalitě Křivda a Bařina realizací pozemkových úprav.** Pozemkové úpravy bude možné zahájit, až bude získán souhlas většinových vlastníků půdy v katastrálním území Protivanov a souhlas obhospodařovatele této půdy.
- **výstavba a obnova malých vodních ploch v katastru obce.** Nerealizováno.
- **zastávat roli zodpovědného zřizovatele základní a mateřské školy s cílem poskytovat kvalitní vzdělávání (V).** Cíl je plněn průběžně, komunikace zřizovatele s řediteli škol je na velmi dobré úrovni. V budově základní školy byl v roce 2020 za pomoci dotace z Ministerstva financí zrekonstruován prostor šaten a cvičná kuchyně a zcela z financí obce pak obnova kanalizační přípojka. Neinvestiční dotace na provoz mateřské a základní školy jsou městysem poskytovány na základě požadavků těchto příspěvkových organizací.
- **obnova a údržba veřejných prostranství, kulturních památek, podpora postupné obnovy zeleně v obci (V).** Zrekonstruován kříž v křižovatce na Nivu, finanční podpora oprav majetku ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Protivanov. Údržba zeleně a úpravy veřejných prostranství jsou celoročně zabezpečovány pracovníky obce.

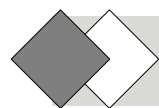
- **podpora spolků a společenského a kulturního života v obci, vytváření podmínek pro aktivní i pasivní trávení volného času obyvatel (V).** Knihovna ve spolupráci s městysem pořádá řadu akcí pro všechny věkové skupiny obyvatel (např. akce pod názvem Pohádková stezka, Drakiáda, Noc s Andersenem, Uspávání broučků, Setkání starších a dříve narozených občanů, Rozsvěcování vánočního stromu, tvoření pro děti i dospělé, cyklozávody, ...). Městys pravidelně podporuje místní spolky i sdružení, aktivity seniorů i dětí. Mimo jiné i zakoupením vybavení místní sokolovny (stoly, židle, nádobí), která umožňuje realizovat akce v nepříznivém počasí. Ačkoliv Městys není vlastníkem této budovy, dlouhodobě se podílí na financování jejího provozu (energie) a v budoucnu se bude snažit o bezplatné převedení do svého majetku.

Zastupitelstvo městyse v průběhu volebního období reagovalo na aktuální dění a možnosti získání dotačních prostředků. Příkladem je narůstající tlak státu na snížení množství produkovaného komunálního odpadu a maximalizování třídění odpadů. V tomto směru se podařilo získat dotaci na pořízení nádob pro třídění domovního odpadu a zavést v obci systém door-to-door. Díky tomu se snížilo množství produkovaného komunálního odpadu, část odpadu je zpětně vykupována jako surovina a občané se tímto přímo podílí na snížení nákladů na likvidaci odpadu. Z rozpočtu městyse byl také zajišťován chod jak příspěvkových organizací (Základní školy a Mateřské školy), tak organizačních složek (Jednotka sboru dobrovolných hasičů Protivanov JPO II, a Knihovna a ICT centrum, Úřad městyse).

V následující tabulce uvádíme přehled dotací, které se zastupitelstvu podařilo získat v období 2019–2022.

Sdružení nezávislých kandidátů

Rok	Poskytovatel dotace	Účel dotace	Výše dotace
2019	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	Stavba II. etapy komunikace ul. Panská	640 000,00 Kč
	Ministerstvo vnitra, GR HZSOL	Zajištění akceschopnosti JSDH Protivanov	214 200,00 Kč
	Olomoucký kraj	Revitalizace č. p. 16 (víceúčelový dům Náměstí)	500 000,00 Kč
	Olomoucký kraj	Ochranné prostředky JSDH Protivanov	16 400,00 Kč
2020	Ministerstvo financí	Rekonstrukce šaten v budově ZŠ Protivanov	2 232 873,00 Kč
	Ministerstvo financí	Rekonstrukce cvičné kuchyně v budově ZŠ Protivanov	641 145,00 Kč
	Ministerstvo pro místní rozvoj, IROP	Novostavba sociálních bytů na parc. 789/2	1 153 665,00 Kč
	Ministerstvo zemědělství	Zmírnění kůrovcové kalamity	49 776,00 Kč
	Ministerstvo vnitra, GR HZSOL	Zajištění akceschopnosti JSDH Protivanov	204 200,00 Kč
	Olomoucký kraj	Pořízení prostředků pro vyprošťování (JSDH)	17 400,00 Kč
	Olomoucký kraj	Řidičský průkaz sk. C, kurz bezpečné jízdy (JSDH)	14 000,00 Kč
	Ministerstvo financí	Zajištění voleb do Zastupitelstva Ol. kraje	31 000,00 Kč
2021	Nadace ČEZ	Pořízení vybavení pro JSDH Protivanov	45 000,00 Kč
	Ministerstvo financí	Revitalizace nájemního domu č. p. 286, U Hřiště	3 451 955,00 Kč
	Ministerstvo pro místní rozvoj, IROP	Novostavba sociálních bytů na parc. 789/2	15 211 827,70 Kč
	Ministerstvo životního prostředí, OPŽP	Výměna nepropustných ploch u ZŠ	6 528 734,25 Kč
	Ministerstvo vnitra, GR HZSOL	Zajištění akceschopnosti JSDH Protivanov	270 913,00 Kč
	Olomoucký kraj	Pořízení osobních ochranných prostředků (JSDH)	28 100,00 Kč
	Ministerstvo životního prostředí, OPŽP	Pořízení štěpkovače/drtiče odpadů	344 595,40 Kč
	Ministerstvo životního prostředí, OPŽP	Pořízení nádob na tříděný odpad	1 009 392,86 Kč
2022	Ministerstvo pro místní rozvoj, IROP	Novostavba sociálních bytů na parc. 789/2	3 162 628,10 Kč
	Ministerstvo pro místní rozvoj, IROP	Technika a věcné prostředky pro JSDH Protivanov	366 612,60 Kč
	Ministerstvo pro místní rozvoj	Obnova místní komunikace ul. Pod Sokolovnou	7 093 616,00 Kč
	Olomoucký kraj	Pořízení osobních ochranných prostředků (JSDH)	57 600,00 Kč
	Ministerstvo vnitra, GR HZSOL	Zajištění akceschopnosti JSDH Protivanov	150 000,00 Kč
			43 435 633,91 Kč

SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ

PLÁNY NA OBDOBÍ 2022–2026

Sdružení nezávislých kandidátů se bude nadále snažit, aby městys Protivanov pro své obyvatele představoval příjemné místo k žití, s adekvátní občanskou vybaveností, technickou a dopravní infrastrukturou, působící jako významná „středisková“ obec nejvýše položené oblasti Dražanské vrchoviny. Snahou zastupitelů bude plynule navázat na předchozí úspěšné období, pokračovat v rozpracovaných projektech, připravovat projekty nové.

V příštích letech se chceme zaměřit na následující témata:

- Vyhovující síť a stav místních komunikací. Chceme pokračovat v opravě místních komunikací v obci (ulice Na Řádkách, Na Balkáně, Ve Dvoře), v přípravě a stavbě nových komunikací vedoucích k novým zástavbám rodinných domů, v prodloužení chodníku, příp. výstavbě pochůzných cyklostezek k areálu VPO.
- Podpora územního rozvoje. Je nutné dokončit změnu územního plánu, realizovat

připravený projekt na vybudování nových ploch pro podnikatele v „průmyslové zóně“, vyhledávat a získávat nové pozemky pro možnou výstavbu nových rodinných domů a tyto oblasti vybavit technickou infrastrukturou.

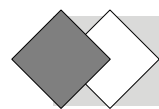
- Obnova a údržba budov ve vlastnictví obce, kulturních památek, veřejných prostranství. Pokračovat v průběžné rekonstrukci budov ve vlastnictví obce, konzervaci a restaurování kulturních památek v katastru obce, údržbě a obnově veřejných prostranství v intravilánu obce.
- Péče o životní prostředí a infrastrukturu obce. Vystává potřeba řešit oblasti vodního a odpadového hospodářství, snižování energetické náročnosti budov, podporu využívání alternativních zdrojů energií a tepla. V tomto ohledu chceme pokračovat v postupném oddělování dešťové a splaškové kanalizace a realizovat opatření ke snížení nebezpečí způsobení škod při povodních. S ohledem na potřebu zlepše-

ní retence vody v krajině a zlepšení mikroklimatu obce je žádoucí řešit otázku zeleně v obci a jejím katastru.

- Podpora volnočasových aktivit obyvatel – vytváření podmínek pro aktivní i pasivní trávení volného času, podpora spolků a společenského a kulturního života v obci.
- Pro SNK je zásadní podpora školských zařízení v obci (Základní školy a Mateřské školy), svých organizačních jednotek (Jednotka sboru dobrovolných hasičů Protivanov, ICT a knihovna), zajištění chodu úřadu a výkonu státní správy.

Na všechny aktivity je třeba myslet v rozpočtovém výhledu, při každoročním zpracování rozpočtu obce, při plánování záměrů obce, při určování priorit. Základním zdrojem financování rozvojových aktivit budou vlastní zdroje obce. Předpokládá se také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů (kraje, ČR, fondy EU).

Sdružení nezávislých kandidátů

CO SE UDÁLO

MAŠKARNÍ KARNEVAL

V neděli 19. června se uskutečnil dětský maškarní karneval. Program na pódiu a soutěže pro děti byly v režii klauna Huberta, pro malé děti byl připraven skákací hrad, pro větší aquazorbing a pro ty největší paintball. Díky všem sponzorům se mohla uskutečnit také bohatá tombola. Byli to tito sponzoři: CERGO s.r.o. Horní Lhota, Dřevo – Málek s.r.o.,

Hasiči Protivanov, Handicap a.s. Benešov, Lanik s.r.o. Boskovice, Libor Bílek, Městys Protivanov – sponzor programu, M.I.S. spol. s r.o. Protivanov, Pohostinství ALFA, Průmyslová prodejna Jiří Barák, Římskokatolická farnost Protivanov, TAURUS družstvo Protivanov, VPO Protivanov, a.s. – sponzor skákacího hradu a soukromí dárci.

Velké poděkování patří také Michalu Komárovi a ostatním klukům u obsluhy paintballu, Pavlu Barákovi za obsluhu aquazorbingu, Liboru Pavlu za ozvučení, místním hasičům za přípravu bazénu, SK Sokol za zapůjčení hřiště a také všem dobrovolníkům, kteří při akci pomáhali. Všem děkuji za bezúplatnou pomoc, se kterou připravili pro děti bohatý program.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

24. června byly na Úřadě městyse Protivanov slavnostně přivítány tyto malé občánkové:

Aneta Abrle
Dominik Krátký
Ráchel Bartáková

Adéla Menšíková
Lucie Doleželová
Daniel Pastyřík

Vilém Hanák
Julie Pavlů
Tomáš Hudec

Dominik Piták
Gustav Henzl
Stella Staňková

Václav Chudý
Michal Šamořil
Justýna Klíčová

Emily Škrhová
Florian Koudelka
Viktorie Vybíhalová

Děťátkům i jejich rodičům přejeme pevné zdraví, hodně lásky, štěstí, radosti a rodinné pohody.

KONCERT SKUPINY TAMDEM K JUBILEU 250. VÝROČÍ KOSTELA

Pátým koncertem k jubileu farního kostela Narození Panny Marie byl v neděli 28. září velmi příjemný, vtipný a zajímavý koncert skupiny Tamdem. V sokolovně se ho zúčastnilo 220 diváků.

ZREKONSTRUOVANÝ LITINOVÝ KŘÍŽ VE SKELNÉ HUTI

Římskokatolická farnost Protivanov v únoru letošního roku zažádala na Ministerstvu zemědělství o dotaci na zrekonstruování litinového kříže ve Skelné Huti. 15. července se kříž demontoval a převezl do restaurátorské dílny v Křenovicích, opravu uskutečnila firma Umělecké kovářství a restaurátorství pana Oldřicha Bartoška; zlatnické práce pak

provedl pan Póč z Vyškova. Oprava stála 117.854,- Kč s DPH, dotace z Ministerstva zemědělství činila 75% celkové ceny. Litinový kříž byl znovuposvěcen na svátek Povýšení svatého kříže dne 14.09.2022 a byla u něj sloužena historicky první mše svatá ve Skelné Huti.

PRÁZDNINOVÉ TVOŘENÍ V KNIHOVNĚ

KONEČNĚ ZPÁTKY DO ŠKOLY

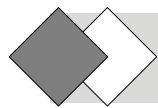
Každý rok je to stejné. Svatá Anna - chladná zrána. To je pravidelně poprvé, kdy si uvědomím, že čas letních (pro děti prázdninových) radovánek se pomalu, ale jistě chýlí ke konci. Ani letos tomu nebylo jinak. Chtěl bych říct, že jsem si za ta léta ve školství na to již zvykl. Po každé mě to překvapí. Ale na rozdíl od svých dětských let, kdy jsem konec prázdnin nenáviděl, se na konec léta svým způsobem těším. Každý rok je to stejné a přece nové. Každý školní rok je jiný, už od začátku je vidět, jak se formuje a nikdy se nedá odhadnout, co nám přinese. Vždy se snažím být připravený, spolu se svými kolegy promýšlím každou alternativu, která nás napadne a která by se mohla objevit. Na školním roce, stejně jako na životě, je nádherné, že se na něj zkrátka nemůžete dokonale připravit. Doufejme, že ten letošní rok nám přinese co nejvíce příjemných změn a překvapení a ušetří nás kompromisů a odříkání, kterých jsme si v minulých letech užili víc než dost. Vám všem přeji, aby konec letošního roku, a i rok nový byl příjemným zakončením událostí, které se vepisují do našich životů. Do první třídy nastoupilo 24 nových žáků. Naše školní rodina se lechce rozrostla a k prvním září navštěvuje naši školu 182 žáků. Přivítání těch malých lidiček, kteří na nás koukají první den z lavic, pro mne patří k největším a nejsilnějším zážitkům. Když vidím ta očka, jak těkají po místnosti, jak hledají svoji maminku nebo tatínka, jak se

v nich občas zaleskne slzička. Cítím obrovskou hrdost, ale ještě větší zodpovědnost. Škola dětem vstoupí do života tak náhle a tvrdě, obrátí jim dosavadní život úplně naruby a ti malí nevinní tvorečkové se s tím musí popasovat tak, jak nejlépe umí. Musíme jim pomoci a průběžně pomáhat, aby ten velký životní krok byl příjemným, hezkým a později v mysli často vzpomínaným obdobím, jako krásný kus života. Obdivuji, jak velký pokrok jsou schopni udělat za několik málo týdnů. V prvních dnech si vlastně hrají, do sešitů malují vlnky, spirály a bůhví, co všechno pro ně ty čáry znamenají. A než se nadějeme, než roztaje poslední sníh, děti píší věty, čtou a počítají. V průběhu roku se na ně chodím pravidelně dívat, ale jen tak nenápadně, o přestávce, sleduji, jak si hrají, povídají a mě to neskutečně nabíjí. Tohle je to poslání, tohle je ta krása učitelského povolání. Ne vždycky to bude tak radostné, tak ideální. Přijdou drobné neúspěchy, malé či větší prohry, ale není to nic, co by nebylo součástí života. A i na to musíme děti připravovat, a nejen samotné děti. Teprve ve škole se rodiče seznámí se skutečnými schopnostmi svých dětí. A právě to jsou ty nejtěžší okamžiky v životě rodičů, kdy mohou být velmi příjemně překvapeni, ale někdy mohou naopak cítit lehké zklamání. A zde musí nastoupit ta pomoc, to porozumění, a hlavně pozitivní podpora rodičů vůči svým dě-

tem, ale také podpora a pochopení učitelů vůči svým žákům. Naše zájmy jsou společné. Všichni chceme dát dětem to nejlepší. Základní škola je jako cesta. Ukážeme dětem, jak se po ní chodí, vysvětlíme, kterým směrem se mohou dát. Ale jít už musí sami. Jak daleko, jak rychle, a kam až dojdou, je pouze na nich. Rodiče zpočátku učí děti chůzi, při prvních krůčcích je vedou za ruku, snaží se jim také ukázat ten správný směr. Ale přijde okamžik, kdy se stisk té dětské ruky uvolní a dítě musí jít samo. Pak už můžeme jen doufat, že všechno, co jsme se jim snažili předat, jim na té jejich cestě bude k užítku. Naše snaha se bez pomoci rodičů neobejde a stejně tak snaha rodičů se neobejde bez naší pomoci. Pojďme se společně věnovat dětem, respektovat jeden druhého a dokázat si navzájem ocenit práci, kterou dětem věnujeme. Byl by to ideální stav, snažme se k němu co nejvíce přiblížit.

Milí rodiče, milí kolegové, přátelé školy, všem Vám přeji krásné a pohodové podzimní dny plné sluníčka. Ať nám typické protivanovské plískanice začnou co nejpozději a ať nás slunce hřeje na těle i na duši co možná nejdéle. Doufám, že s každým ne zrovna příjemným překvapením se dokážeme společnými silami vyrovnat, stejně jako v letech minulých, a posuneme naše životy o příjemný kus dál.

Mgr. Jaroslav Vašíček, ředitel školy

HŘENSKO 2022

V neděli 24. července vzplál v oblasti národního parku České Švýcarsko požár, který se rychle rozšířil a nabyl obrovských rozměrů. Do jeho likvidace bylo nasazeno postupně více jak 6000 hasičů a 400 kusů techniky a mezi nimi byla i naše cisterna se 4členným družstvem hasičů. Jak to našima očima v Hřensku vypadalo? To Vám chceme nyní přiblížit.

Oslovilo nás operační středisko s žádostí, zda jsme schopni připojit se s naší Scanií se 4 hasiči k odřadu do Hřenska z Olomouckého kraje. Hlavní podmínka byla jasná – naše účast nesmí ovlivnit akceschopnost jednotky i v době, kdy bude část jednotky s odřadem pryč. Naši prvovýjezdovou Scanií tak zastoupila naše Tatra a dodávka Tranzit, do které jsme dočasně přemístili vyprošťovací zařízení, zdravotnický materiál, dýhací techniku a další nejnnutnější vybavení. Starostka Protiřanov, jakožto zástupce našeho zřizovatele, s naším nasazením souhlasila a my tak vyrazili s odřadem 4. srpna časně ráno z Olomouce směr České Švýcarsko. Součástí našeho odřadu byl autobus s příslušníky HZS, naše CAS Scania, CAS Olšan u Prostějova, velkokapacitní CAS z Doloplat a dodávky Nová Hradečná a Holice.

Hasičské cisterny mají obecně malé nádrže na PHM a krátký dojezd (Scania má 100 litrů a spotřebu 38l/100km). Počítá se, že v rámci zásahů operují obvykle maximálně pár kilometrů od základen. Proto jsme cestou museli dotankovat PHM. Odřad jel bez použití výstražného zařízení, nebylo kam spěchat.

Proč jely jednotky až z takové dálky?

Důležité je uvědomit si, že byl 11. den od vzniku požáru. Nejeli jsme tam spasit svět ani hrdinně krotit obrovské plameny. V tuto chvíli probíhalo hašení hlavní fronty výhradně pomocí vrtulníků a letadel. Hasiče a techniku ale bylo potřeba na dohašování ohnisek a průzkum už relativně uhašeného terénu. Obrovská plocha těžko přístupného se musí důkladně projít metr po metru. Chlapi z jednotek z okolí už na místě zasahovali 10 dní a byli už hodně vyčerpaní. Problém začínal být i jejich uvolňování ze zaměstnání. Když je člen dobrovolné jednotky uvolněn 1 den ze zaměstnání, firma to zvládne dobře. Když ale dobrovolný hasič, někde i více hasičů, chybí v práci více jak týden, je už chod firem zásadně ohrožen. Nemluvě o samotné pozici hasiče do budoucna, kdy zaměstnavatel může jeho pozici raději obsadit lidmi z řad nehasičů. Z taktického hlediska nebylo ani rozumné veškeré dostupné jednotky široko daleko poslat hasit na Hřensko a nechat celý kraj odkrytý. V okolí totiž nadále vznikají i jiné běžné události – nehody a další požáry, a na ty je potřeba mít také na dosah připravené

hasiče. To vše jsou důvody, proč se povolávaly odřady z relativně velké dálky. Na místě se tak koncentroval dostatek schopné techniky, čerstvých sil a zároveň nebyla ohrožena bezpečnost v Ústeckém kraji ani jinde.

Jak to vypadalo na místě?

Už od Děčína byla snížená viditelnost a byl cítit kouř. Na křižovatce ve Hřensku byl zdravotnický kamion Golem, který zajišťoval ošetření hasičům, kteří se na místě požáru zranili. Z Labe nabíraly vodu vrtulníky a shazovaly ji na svahy nad vesnicí, zatím nic dramatického. Když jsme ale odbočili do národního parku, naskýtal se nám do té doby neuvěřitelný pohled. Desítky hasičských cisteren a techniky, všude hasiči. Projížděli jsme postupně údolím k Mezní louce a silnici lemovala po obou stranách spálená měsíční krajina. Všechno bylo černé, z pařezů stoupal kouř, sem tam plamínek, prostě apokalypsa. Oblast byla posetá rizikovými stromy. Stačil poryv větru, proud vody nebo průlet vrtulníku a stromy nekontrolovaně padaly kolem. Parkoviště na Mezní Louce byl takový vztyčný bod pro jednotky, nejdůležitější strategické místo. Hned u příjezdu stál stan štábu a velení zásahu, tam si nás zapsali do evidence, typ techniky, počty lidí a přepočítaná délka "pobytu". Ustavili jsme se na parkoviště, kde byly zaparkovány desítky cisteren a hasičské techniky, která čekala na instrukce. Velení si podle potřeby vybralo určitou čekající jednotku nebo více jednotek a vyslalo je na příslušné místo plnit úkoly. Po splnění úkolu se všichni zase vraceli sem na parkoviště a vyčkávali na přidělení dalšího úkolu. V první části parkoviště bylo hlavní čerpací stanoviště. Až sem vedla z říčky Kamenice z Hřenska téměř 7 kilometrů dlouhá kaskáda s převýšením 150 metrů, 6 vysokokapacitních čerpadel s uměle vytvořenými vyrovnávacími nádržemi, která dodávala více jak 3 kubíky za minutu. Čerpat zde mohlo až 5 cisteren současně a voda se odtud rozvážela na požářiště, k plnicím stanovištím, prostě všude tam, kde bylo potřeba. Nad hlavou nám téměř nepřetržitě létaly vrtulníky na asi 300 metrů vzdálenou louku, kde byly 2 nádrže s vodou pro plnění vrtulníků. Všude byl hluk a obrovská frekvence pohybu techniky. Na parkovišti byly toalety, vzadu pak mobilní servisní vozidlo pro techniku, která se hned na místě případně opravovala, kontejner na poškozené vybavení a taky čerpací stanoviště PHM. U něj, podle potřeby, čerpaly jednotky pohonné hmoty do cisteren, vždy proti podpisu a názvu jednotky. Byly zde i stany s občerstvením, kde byly k dispozici různé balené slazené i neslazené nápoje. Nechyběly sendviče, svačiny, oplatky, ovoce a různé pochutiny. Kdykoliv jsme se zde mohli za-

stavit a doplnit tekutiny, posvačit, nebo vzít občerstvení do terénu. K dispozici zde byl i základní zdravotnický materiál jako kapky do očí, náplasti na opruzeniny či puchýře, krémy apod. Právě krémy na opruzeniny, náplasti a kapky do očí – to bylo něco, bez čeho by jsme se neobešli. Vyplatilo se mít vždy u sebe, do očí jsme kapali snad 4x denně.

Jak fungovalo ubytování?

Náš odřad měl k dispozici penzionek v Mezní, vesnička přímo nad soutěskami. I zde byla vidět síla požáru a zkáza – několik úplně vyhořelých domů. Zvláštní bylo, že domy, stojící u lesa, byly v pořádku, ale najednou dům uprostřed vesnice úplně vyhořelý. Co nezničil požár, ničila technika. Místní infrastruktura dostala zabrat, komunikace i spojovací silnice měli potrhane krajnice, propadlé kanály, vytrhané obručníky a vyježděné koleje. Vozovky nebyly dimenzované na tak těžkou techniku, každou minutu zde projížděly až 40 tun těžké několikanápravové cisterny. Samotná Mezná byla celá evakuovaná. Majitelé chat a penzionů ale poskytli větší nově prostory pro hasiče. Olomoucký odřad měl k dispozici penzionek Na Vyhliďce, včetně kompletního přístupu do zázemí. Chlapi z HZS dostali pokoje přímo na penzionu, my jsme sdíleli apartmán ve druhé budově penzionu společně s kluky z Olšan. Kluci měli ložnici s postelemi, my si ukladli nábytek ve společenské místnosti a nocovali na zemi ve spacácích. K dispozici byla sprcha i WC, do budovy jsme ale museli chodit bez bot a bez zásahového oblečení.

Jak fungoval denní režim?

Budíček v 7 hod., následoval úklid pokojů a celého penzionu. Tou dobou vyražel nad požářiště průzkumný vrtulník s termovizí, který dělal monitoring situace. Od 8 hodin jsme měli snídani – nějaký rohlík, sýr, paštika, káva. V tu samou dobu začala i porada štábu, kam odjel i vedoucí našeho odřadu. Vracel se cca kolem 9 hodiny a následovala porada našeho odřadu, rozdělení úkolů a kolem 10. hodiny jsme vyrazili pracovat. Napřed tedy na parkoviště pro zásoby tekutin a svačinky, hned potom do terénu k plnění daných úkolů. Oběd nám vozil velitel odřadu přímo do terénu kolem 13. hodiny. Pokud jsme měli úkol splněný, vraceli jsme se na oběd na hlavní parkoviště a odpoledne kolem 14. hodiny vyraželi na odpolední úkoly. Pracovní den končil většinou cca kolem 19 hodiny. Pak jsme se přesunuli zpět na ubytování, následovalo doplnění PHM a vody, údržba techniky i nás, večere, společné posezení, debata a kolem 22. hodiny spánek.

Obědy a večere byly řešeny krabičkově. Jak? HZS poptalo konkrétní jídlo pro dílčí odřad

den či dva předem místní hoteliéři a stravovací zařízení. Ti nabídli, za jakých podmínek by byli schopni dodat třeba 50 porcí rizota, sekané s bramborem, guláše, polévky atd. A na základě jejich nabídky pak pořídilo stravu vždy pro vybraný odřad nebo skupinu jednotek. V tomto systému bylo skvělé, že se dala možnost alespoň trochu nechat vydělat místním firmám, a pro nás tak byla zajištěna pestrá, chutná a kvalitní strava. Když jsme my opustili penzion na dopolední či odpolední práci, do kuchyně nastoupili místní kuchaři, kteří připravovali jídlo buď pro nás nebo jiné odřady.

Kdo byl v našem týmu?

Strojníkem byl **PAVEL VYSKOČIL** – byt bydlí v Malém Hradisku, je jedním z klíčových hasičů naší dopolední směny v pracovní době. Tady měl nelehký úkol. Nejen dovést nás bezpečně na místo a zpět, ale i jízda v místě zásahu byla komplikovaná – silnice úzké, provoz hustý. Zaváhání mohlo znamenat utržení krajnice, uražené zrcátko, nebo poškození hadicového vedení vysokokapacitních čerpadel vedoucích krajnicí. Jeho úkolem ale bylo i zajišťovat nám dostatečnou podporu a dodávku vody. Řídil si tak doplňování vody ostatními cisternami, sám jezdil kyvadlovou

dopravu vody, hlídal spotřebu vody, reguloval tlaky a hlídal limity. Celkem najezdil bezpečně více jak tisíc kilometrů.

MARTIN KOLÍSEK A MIROSLAV KALA – To jsou ti, co makali nejvíce, chlapi v první linii. Tahali hadicové vedení do kopců s převýšením až 80 metrů, nosili nahoru materiál, vybavení, potraviny i tekutiny. Někdy museli vyjít kopec třeba 10x. A když bylo vše nahoře, dostali hned do ruky proudnici a postupně dohašovali a prohrabovali požářiště. Někdy byl kopec tak prudký, že se museli jistit lany. Do toho je shora pálilo slunce, zespoda hrála rozpálená skála a vítr vál popel do obličeje. A když to dohasili, museli vedení smotat, občerstvit se a natáhnout kousek dál k dalšímu ohnisku.

ALOIS KOLÁŘ – Já měl úkol nejjednodušší. Prováděl jsem průzkum v přiděleném sektoru vizuálně i za pomoci mobilního telefonu s termokamerou a hledal ohniska. Zjišťoval jsem, kam a kudy je potřeba natáhnout vedení a připravovat prostor tak, aby byl pro pohyb kluků bezpečný. Měl jsem k ruce pilaře HZS, který kácel vytipované nestabilní stromy v místech, kde jsme potřebovali pra-

covat. Když už se kluci pustili do hašení, vydal jsem se kousek dál a hledal jim další práci. Často i já musel přidat ruku k dílu a nosit materiál. A někdy mě kluci pustili i na proud zastříkat si.

Co jsme tam vlastně dělali?

Plnili jsme úkoly v sektoru 3, což byla oblast, kde již nedocházelo k zásadnímu hoření. Všechny 3 dny jsme pracovali na prudkých svazích Divoké soutěsky, dál na trase Hřensko Mezní Louka a na svazích kopce Kobylka naproti Pravčické bráně. Postupně jsme zlikvidovali cca 10 větších ohnisek a nespočet malých, nachodili desítky kilometrů v prudkém terénu, spotřebovali více jak 90 kubíků vody a provedli průzkum každického místa na ploše cca 30 ha.

Naše „mise“ končila 4. den (v neděli) a my se vydali domů. Ne s pocitem, že jsme zachránili Hřensko, ale plni zážitků a nabyti obrovskými zkušenostmi. A byť jsme nic hrdinského nedělali, máme dobrý pocit, že jsme mohli být u toho. A o ten zážitek jsme se s vámi chtěli takto podělit.

Alois Kolář, velitel JSDH

ZPRÁVY Z FARNOSTI

ZÁVĚREČNÉ KONCERTY V ROCE JUBILEA FARNÍHO KOSTELA

K jubileu 250. výročí kostela Narození Panny Marie bylo v letošním roce, jak jistě víte, uskutečněno již 5 koncertů a blíží se poslední dva. V předposledním se představí Dívčí pěvecký sbor při SPgŠ Kroměříž, který vystoupí se svým programem v neděli 2. října v 17:00 hodin. A úplně posledním koncertem, na který se můžete těšit, bude koncert „naší“ scholy Kamínky a to v neděli 13. listopadu. Oba koncerty se uskuteční v prostorách kostela. Všechny vás na ně srdečně zvú!

ZAPISOVÁNÍ MEŠNÍCH ÚMYSLŮ NA PŘÍŠTÍ ROK

Od prvního říjnového úterý (4. října) začnu zapisovat vaše mešní úmysly na příští rok. Dále pak po každé všední mši svaté, a to až do zaplnění posledního místa.

PĚŠÍ POUŤ DO OKLUK

Druhou sobotou v říjnu (8. října) završíme pěší farní poutě putováním do Okluk. Sraz bude ve 14:00 hodin u kaple v Malém Hradisku. Na začátku Okluk se setkáme a spojíme s proudem dalších poutníků a společně, za zpěvu mariánské písně a modlitby svatého růžence, půjdeme na druhý konec Okluk ke kapličce. Tam pak v 15:00 hodin bude slou-

žena mše svatá, celebrovat bude pan farář z Krásenska P. Radomír Šidleja. Po mši svaté vám nabídnou farní čokoládu, jubilejní mince a taky farní kalendáře na příští rok.

ŘÍJNOVÉ MARIÁNSKÉ POBOŽNOSTI

I letošní říjen budou v našem kostele pobožnosti k Panně Marii, tradičně tedy každé úterý od 17:30 hodin.

MIRČINA SBÍRKA

Začátkem září byl vyhlášen další ročník tzv. Mirčiny sbírky. Je to sbírka dárek pro onkologicky nemocné děti, které tráví dlouhodobý a velmi náročný pobyt v nemocnicích, na onkologických odděleních. Cílem je zpříjemnit dětem dlouhou chvíli, potěšit je, vykouzlit úsměv na dětské tváři.

Nejedná se v žádném případě o finanční sbírku, ale o věci, které mohou mít děti v nemocnicích – jako jsou např. pastelky, fixky, omalovánky, knížky, vystřihovánky, různé hračky, sladkosti, adventní kalendáře (sbírka se totiž předává v průběhu listopadu), starší děti jistě potěší např. sluchátka, powerbanky. Také se nejedná o věci použité, ale pouze o věci nové. Naše farnost se k Mirčině sbírce i letos ráda připojí, dárky pro „onkologáčky“ budeme shromažďovat do 15. října na faře nebo v knihovně.

MISIJNÍ NEDĚLE

Třetí neděli v říjnu (16. října) budeme slavit Misijní neděli. Při mši svaté bude animovaný obětní průvod, při kterém vzpomeneme na misie na jednotlivých kontinentech světa. Místo promluvy bude přečten dopis národního ředitele Papežského misijního díla v České republice. Pamatuje prosím nejen v modlitbě, ale také při mešní sbírce, která se na všech bohoslužbách uskuteční.

CÍSAŘSKÉ HODY 23.10.

Mše svatá na poděkování Pánu Bohu za letošní úrodu bude letos zcela ojediněle čtvrtou nedělí v říjnu. Tento den bude zároveň hlavní slavností jubilejního roku. Mimořádnou bohoslužbu v 10:30 hodin bude sloužit generální vikář brněnské diecéze P. Pavel Kafka a bude přímým přenosem vysílána v TV NOE. Po liturgii v prostranství za kostelem vysadíme jubilejní alej. Odpoledne ve 14:00 hodin bude v kostele následovat Te Deum, na faře pak v multifunkčním sále žehnání plastiky svaté rodiny a tradiční burčákový košt. Celý den a slavnost císařských hodů završí velký ohňostroj na Náměstí a poprvé bude nově nasvícen náš farní kostel Narození Panny Marie, kříž vedle kostela a Okno farnosti. Na slavnost jubilejního roku srdečně zvú širokou veřejnost.

DUŠIČKOVÉ POBOŽNOSTI NA NAŠICH HŘBITOVECH

Pobožnosti na našich hřbitovech budou v neděli 6. listopadu v těchto časech: od 13:30 hodin pobožnost za zemřelé v Malém Hradisku, od 14:00 hodin pak v Protivanově.

PLNOMOCNÉ ODPUSTKY

Ve dnech 1. – 8. listopadu můžeme získat plnomocné odpustky pro duše v očistci. Jaké jsou podmínky pro získání odpustků v dušičkovém období? 1. a 2. listopadu po celý den je možné při návštěvě kteréhokoli kostela získat plnomocné odpustky přivlastnitelné pouze duším v očistci. Kromě tří obvyklých podmínek (svátost smíření, svaté přijímání, modlitba na úmysl svatého Otce) je podmínkou pomodlit se při návštěvě kostela modlitbu Páně a Vyznání víry. Od 1. do 8. listopa-

du je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek denně plnomocné odpustky přivlastnitelné pouze duším v očistci, navštíví-li někdo hřbitov a pomodlí se tam třeba jen v duchu za zemřelé; ti, kdo z nějakých důvodů nemohou splnit tři pevně stanovené a obvyklé podmínky, získávají odpustky částečné. Apoštolská penitenciárie dne 11. ledna 2020 (Prot. N. 4/20/I) prodloužila na žádost ČBK své dovolení z 8. srpna 2012 (Prot. n. 79/12/I), na jehož základě věřící v České republice mohou obdržet plnomocné odpustky pro duše v očistci už v týdnu před Vzpomínkou na všechny věrné zemřelé. Pokud tedy věřící z vážných důvodů nemohou navštívit hřbitovy v obvyklé době od 1. do 8. listopadu, mohou odpustky pro zemřelé získat již od 25. října do 1. listopadu. Toto dovolení se uděluje na následujících sedm let, tedy do roku 2026.

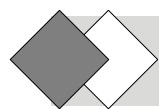
ADVENTNÍ DOBA VE FARNOSTI

Po sobotních rorátech v adventní době zvou všechny děti na faru ke společné snídani. Nejprve se ale „poradujeme“ v kostele při mši svaté, která bude začínat vždy v 7:00 hodin ráno.

Na sobotu před první nedělí adventní, tedy 26. listopadu, je plánována adventní duchovní obnova. Čas bude upřesněn.

V době adventní také tradičně pro děti pořádáme ve farnosti adventní tvoření spojené s promítáním pohádky na faře. Výrobky, které děti pak vyrobí, poslouží jako vánoční dárek pro nemocné a staré lidi v naší farnosti.

P. Zdeněk Fučík, farář

KRÁTCE

GYNEKOLOGICKÁ ORDINACE MUDR. BILÍK oznamuje změny v ordinčních hodinách: pravidelně ve čtvrtek bude ordinace otevřena od 14:30 do 16:00 hodin. Aktuální

měsíční ordinační hodiny jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách městyse a v papírové podobě na vývěsce zdravotního střediska.

Dále pan doktor oznamuje, že od 19. září do 17. října bude ordinace uzavřena. Zastupuje Centrum zdraví, Vodní 25, Prostějov, tel. 582 331 607.

ORDINACE OBVODNÍ LÉKAŘKY MUDR. OUJEZDSKÉ

DEN	HOD.	MÍSTO	POZN.
PONDĚLÍ	7:00–9:30	Jednov	
	10:00–12:00	Stražisko	
	13:00–15:00	Ptení	15:00–18:00 pro objednané pacienty
ÚTERÝ	7:00–11:00	Ptení	
	12:00–15:00	Protivanov	
STŘEDA	7:00–12:00	Protivanov	12:00–14:00 pro objednané pacienty, návštěvní služba
ČTVRTEK	7:00–12:00	Ptení	
	12:30–14:30	Javořice	
PÁTEK	7:00–12:00	Ptení	
	13:00–14:00	Protivanov	pro objednané pacienty, návštěvní služba

OBEC BUKOVÁ POŘÁDÁ DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ – komedii BLBOVINY v podání ochotnického divadla Boskovice, které

se bude konat v sobotu 8. října v 17:00 hodin v KD Buková. Vstupné je 70,- Kč. Bližší informace jsou na plakátech a webu obce

Buková. Všichni jste srdečně zváni.

TÝDEN KNIHOVEN:

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) vyhlásil další ročník celostátní

akce Týden knihoven. Naše knihovna se pravidelně každoročně do projektu zapojuje a tak tomu nebude jinak ani v letošním

roce. Součástí Týdne knihoven bude např. populárně naučná stezka pro děti Cesta za pověstmi nebo Andělská výstava.

KONCEM SRPNA BYL UKONČEN PROJEKT Obnova místní komunikace ulice Pod Sokolovnou. Projekt byl realizován jak z vlastních zdrojů, tak i za přispění pro-

středků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj – program Podpora a rozvoj regionů 2019+ a to ve výši 7.093.616,- Kč.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

„TAK TO BĚLO HO NÁS“

ANEK ZPRÁVA O NÁŘEČNÍM VÝZKUMU V OBCI

Dne 23. srpna 2022 proběhl v Protivanově nářeční výzkum, vedený dialektology Martou Šimečkovou a Filipem Kubečkem z Ústavu pro jazyk český AV ČR. Do výzkumu se zapojilo 7 obyvatel obce, kteří vzpomínali na dřívější život v Protivanově – na staré zvyky a obyčeje, dětské hry, tradiční způsob hospodaření apod., také vyprávěli o životě současném, o radostech i trápeních, např. o ústupu místního nářečí, o finanční nejistotě spojené se současnou inflací nebo o dění na Ukrajině. Nářeční výzkum byl veden metodou řízeného rozhovoru, jehož výsledkem bylo pořízení několikahodinové nahrávky nářečního projevu. Nahrávka je nyní uložena v Archivu zvukových záznamů nářečních promluv, který se nachází v Brně a který je soustavně budován od 50. let minulého století. Archiv disponuje vzácnými nářečními nahrávkami z minulosti i současnosti z celé České republiky. Ukázka protivanovského nářečí dosud ve sbírce dialektologického oddělení scházela, půjde tak o cenný přírůstek, který budou moci využít pro vědecké účely i budoucí generace dialektologů. K vybraným pasážím nahrávky budou pořízeny prepisy, díky nimž bude možné lépe postihnout charakteristické jazykové prvky dosud uchované v mluvě nejstarší generace, také z nich bude možné čerpat jazykové doklady ke slovům, která jsou zpracovávána ve *Slovníku nářečí českého jazyka* (dostupný na webové adrese snj.ujc.cas.cz). Protivanovské nářečí náleží k tzv. nářečím horským, pro které se vžil název *horáčtina*. Jde o mluvu charakteristickou pro několik obcí nacházejících se na Dražanské vrchovině. Kromě Protivanova se horáčtinou hovoří také ve Valchově, Benešově, Vratíkově, Okrouhlé, Kořenci, Suchém nebo Bukové. Název horáčtina je odvozen od hornatého charakteru krajiny; jejím obyvatelům z toho důvodu bývalo (a dosud je) přezdíváno *Horáci* (nářečně *Horáče*), popř. *Horani*. Přezdívkové jméno *Horák*, *Horan* tedy nebylo odvozeno od názvu etnografické oblasti *Horácko*, která je velmi rozsáhlá (zasahuje i do Čech),

a tedy i nářečně různorodá, ale od podstatného jména *hory* (nář. *horě*), které funguje i jako vlastní jméno pro danou část regionu (*Horě*). V odborné literatuře se zpravidla horáčtina (stejně jako hanáčtina) jako specifický nářeční typ nevydělují, bývá totiž zařazována do centrálních středomoravských nářečí. O protivanovském dialektu bylo pojednáno v několika diplomových pracích, v Ústavu pro jazyk český je např. uložena práce z r. 1933 od K. Trnečky *Vokalismus a slovník nářečí protivanovského*. Místní obyvatelstvo je na své nářečí dodnes hrdé, o čemž svědčí mj. vznik drobnějších laických slovníků, které jsou na velmi dobré úrovni (*Malý slovníček horáčtiny*, *Veselá abeceda horáčtiny*). Četné nářeční výrazy pronikly i do vyprávění starších občanů vydaných pod názvem *Protivanovsky vzpomínání*. Jmenovaná knížka obsahuje mj. soupis přezdívek, které noví majitelé domu nabyli podle majitele bývalého (jde o tzv. jména po chalupě), což v oboru jazykovědy ocení zejména odborníci zabývající se vlastními jmény.

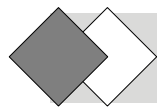
Některá přezdívková jména a slova obsažená ve zmíněných pracích zazněla i během posezení s protivanovskými občany. Výzkum potvrdil, že jsou v mluvě dodnes živé všechny základní prvky centrálních středomoravských nářečí, např. dlouhé samohlásky *é*, *ó* vzniklé ze staročeských samohlásek *y*, *ú* (např. *tédeň* = týden, *póť* = poutí), tzv. široké samohlásky *e*, *o* vzešlé z *y* (popř. *i*), u (*bŏchte* = buchty, *dostaľe štamprlŏ* = dostali štamprli, *křěda* = křída), tzv. nepřehlasované *a* (*dřža* = díže) nebo krácení hlásky *i* (*lístek* = lístek, *domáci* = domácí). Z dalších jevů je to třeba náhrada souhlásky *k* souhláskou *g* ve slově *cŏgrovi* (= cukroví) nebo hojně vyslovované protetické *h-* (*hŏzel* = uzel, *hŏzeni* = uzené /maso/), měkkost u slovních typů *deň* (= den), forma *hadra* namísto tvaru mužského rodu *hadr* aj. V promluvách se objevila pestrá škála nářečních slov, pro zajímavost vybíráme několik z nich: *aji* (= a, i), *beľeš/beneš* (= druh moučného pokrmu), *decko* (= neutrální výraz pro dítě), *děďina* (= vesnice),

ja (= ano), *hertepla/japko/zemák* (= hlíza lilku bramboru), *kęsani řesto* (= kynuté), *klechtánka* (= druh polévky), *knedla* (= knedlík), *koňotě/kukiriháke* (= druh svátečního pečiva), *krěčř* (= krejčí), *lŏkše* (= /polévkové/ nudle), *luško* (= postel), *mrskut* (= velikonoční pomlázka /zvyk/), *pobočáke* (= pobočnice, tj. část koňského postroje), *pŏtra* (= máslo), *šufle* (= zásuvka u stolu). Z řemeslnické terminologie byly hojně zastoupeny výrazy krejčovské, mnohdy čerpající z němčiny, např.: *cvišň* (= krejčovské plátno), *pigľovat* (= žehlit), *pigľpecen* (= dřevěná podložka k žehlení límců a rukávů), *pikírovat* (= ručně obšívát), *sakl* (= sako), *tihľečka* (= starý typ žehličky).

Na základě předložených dokladů lze naši krátkou zprávu uzavřít konstatováním, že v Protivanově stále žijí nositelé tradičního místního nářečí. Přesto i do jejich mluvy občas proniká nejistota; některé nářeční jevy již nejsou dodržovány důsledně, srov. podobu *děcki* namísto očekávatelné formy *děckę*, *mluvijŏ* namísto *mlŏvijŏ* nebo *neďele* namísto *neďela*. Rovněž tradiční nářeční výrazy jsou částečně nahrazovány ekvivalenty spisovnými – mluvčí užili nejednou slova *máslo* namísto *pŏtra*, *žehľet* namísto *pigľovat*. V některých případech se mluvčí sami opravovali, popř. si navzájem napovídali. Protivanovské nářečí je – stejně jako nářečí jiných oblastí – vystaveno různým vnějším vlivům, které vedou k mizení jazykového dědictví našich předků. Obzvlášť viditelné je to na mluvě střední, zejména pak mladší generace, jak ostatně několikrát podotkli i samotní mluvčí při hodnocení nynější jazykové situace ve svém rodišti. Na závěr bych ráda poděkovala všem protivanovským občanům, kteří byli ochotni zapojit se do výzkumu. Přátelské posezení s nimi přineslo nejen řadu poznatků o současném stavu jejich nářečí, ale také svědectví o jejich vypravěčském umění a stále živé paměti věcí již minulých.

Text vznikl s podporou Strategie AV21 Odolná společnost pro 21. století.

Marta Šimečková, Ústav pro jazyk český AV ČR

ICT – KNIHOVNA

NOVINKY V KNIHOVNĚ PRO DOSPĚLÉ

Při běžné úřední cestě královského písaře Jiřího Adama z Dobronína do Dvora Králové dojde ve městě k vraždě. I když se radnice snaží utajit její okolnosti, mezi lidmi se rychle šíří panika, protože okolnosti napovídají, že jde o zásah temných sil.

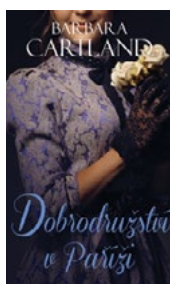
Historický detektivní příběh z Anglie 12. století. Když se Rosamunda, pocházející z urozené rodiny, setká s anglickým králem Henrym II., její půvab panovníka okamžitě okouzlí a zamilování brzy přeroste ve vášnivý milostný vztah. Henryho manželka pozoruje vývoj událostí nejen s rostoucí žárlivostí, ale také s obavami.

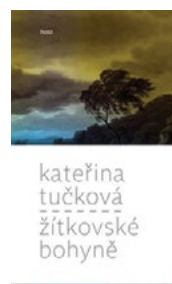
Ondřej z Rohatce se usadil na hradě Jenčov, který dostal od markraběte Karla se služby, jenž mu prokázal při tažení v Itálii. Avšak ne všichni jsou z takového stavu nadšení. Co je asi může k tomu bezvýznamnému zboží přitahovat? A proč musí kvůli tomu umírat lidé?

Nejnovější příběh mistyri- ně psychotrilleru – opět dokonale drásavý a neodložitelný. Brecken Hill je drahá adresa. Musíte mít hodně peněz, abyste tu mohli bydlet. Tak jako Fred a Sheila Mertonovi. Žádné bohatství vás však neochrání, když vám u dveří zazvoní vrah. Vyd. 2022.

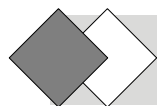

Zena a Kendric jsou dvojčata z knížecího rodu z Wiedensteinu, malého nezávislého knížectví mezi Francií a Německem. Oba jsou svázáni svými povinnostmi a jejich životy obsahují jen málo zábavy, zato mnoho dvorské škrobenosti. Kendric je následníkem trůnu a na Zenu zase čeká domluvený sňatek s chladným britským vévodou. Dokáže pravá láska zvítězit nad knížecím titulem a naplánovanou budoucností?

Vysoko v kopcích Bílých Karpat jsou řídce rozestavená příkrčená stavení. Všude je daleko. Říká se, že právě proto si tam některé ženy dokázaly uchovat vědomosti a intuici, kterou jsme ztratili. Předávaly si ji z generace na generaci řadu století. Říkali jim bohyně, protože dokázaly bohovat – prosit Boha o pomoc. A jeho zásahům i trochu dopomoci... Říkalo se o nich, že vidí do budoucnosti. Proč tedy nezachránily tu svou?

... PRO DĚTI

POVĚZ MI POVĚST

V minulém cyklu pověstí z našeho okolí jsme se dozvěděli něco o Šelířovi z Němčic. Tato obec má několik pověstí a jednou z nich je i ta, co vám nabízíme teď k přečtení.

O PSOVI S OHNIVÝM JAZYKEM

V Němčicích žil jeden forman. Navštěvoval výroční trhy široko daleko. Dovedl výhodně nakoupit a uměl dobře prodat. Tak jednou získal lacino od vdovy po hrnčířovi různé hrnčířské zboží.

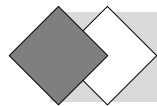
V blahé předtuše dobrého výdělku se vypravil s vozem vrchovatě naloženým na jar-

mark do Poličky. Pod širokou plachtou měl ve slámě pečlivě vyrovnány celé řady dobře vypálených hrnců, pekáčů, hrnečků a spoustu jiných hrnčířských výrobků. S chutí vyrazil do vzdáleného města. Jel za noci, aby tam dojel hned brzy ráno. I veselou formanskou písničku si občas zanotoval, aby mu nebylo smutno. Měl dobré a silné koně a tak mu cesty pěkně ubývalo.

Až najednou, z ničeho nic, se povoz zastavil a ryzáci se nechtěli po dobrém ani po zlém hnout z místa. Srst na hřbetě se jim ježila a nohy jako by ji vzrostly do země. Za živý svět nechtěli pokračovat v cestě.

Forman slezl z vozu a šel se podívat, co je tak poděsilo. Ve světle lucerny spatřil na silnici velkého černého psa s ohnivým jazykem a ten se proti němu hrozivě vztýčil na zadní nohy. Leknutím mu svítilna vypadla z ruky a ze vztaženého hrdla se mu vydralo: „Pán Bůh s námi a zlé pryč!“ Vtom se ten přízrak ztratil, zmizel ve tmě. Koně se přestali bát, vesele se rozběhli a tak již brzy ráno forman projížděl starodávnou branou v Poličce na jarmareční náměstí. Dlouho se však lidé tomu místu, kde stál pes s ohnivým jazykem, vyhýbali.

(Zdroj: O šesti mláďencích, autor: Soňa Paroulková, vyd. Regionální noviny Boskovice 1999)

FOTOGALERIE

— DRAKIÁDA —

sobota
15. října 2022
od 14:00 hodin

za ulicí
Panská
(za domem č. 437,
směrem na Bukovou)

doprovodné
podzimní soutěže,
ohniště na opékání
vlastních buřtů
zajištěno

... A NEZAPOMEŇTE SAMOZŘEJNĚ DRAKA!

Zve ICT - knihovna
Protivanov

Uspávání broučků s lampionovým průvodem

pátek
28.10.2022
v 18:15 hodin
sraz na Náměstí

Lampiony
a světýlka všeho
druhu s sebou.

ICT - knihovna Protivanov

